

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحليل نظر سنجی نماز

" شرکت آب و فاضلاب شهری استان زنجان "

زمستان ۹۶

آسیب شناسی نماز

انسان در مسیر زندگی خویش لحظاتی شیرین و به یاد ماندنی را تجربه می کند که شیرینی آن همیشه در کام و وجودش ماندگار است از بین تمام این لحظات، شیرین ترین لحظات یک مؤمن واقعی لحظاتی است که با خدای بی نیاز به خلوت نشسته و به راز و نیاز و عبادت با حضرت حق می پردازد.

لحظه نماز با شکوه ترین لحظه ارتباط انسان سرا پا نیاز به وجود مطلق بی نیاز است. در حقیقت آن لحظه نورانی فرصتی است طلایی که خداوند مهربان بر ما منت نهاده و از سر لطف و محبتی که به بندگانش دارد آن را در اختیار ما قرار داده تا در آن فرصت زیبا بتوانیم قلب و جان خود را از عالم طبیعت و خاک جدا نموده و روحمان را به عالم بالا پرواز داده و در سایه این پرواز ملکوتی به جان خود جلا و صفا بخشیم.

نماز یاد و ذکر خداست. نماز تسلی بخش و آرامش گر دلهای مضطرب و خسته و مایه صفای باطن است. در این میان در جامعه اسلامی افرادی را می بینیم بویژه جوانان و نوجوانان که کم کم از نماز فاصله گرفته و به جرگه غافلان در می آیند لذا بر خود فرض میدانم نگاهی گذرا بر ویژگی های جوانان سپس وارد مقوله غفلت آنان از نمازشوم.

اهمیت نماز جماعت و نماز اول وقت

آیات بسیاری نیز در وصف نماز جماعت و نماز اول وقت آمده است؛ غیر از آثار فردی و اجتماعی نماز جماعت، پادشاهای عظیمی برای آن بیان شده است. از رسول خدا(ص) نقل شده که "من سمع النداء فلم یجبه من غیر علة فلا صلاة له" نماز کسی که صدای اذان را بشنود و بی دلیل، در نماز جماعت مسلمانان شرکت نکند، ارزشی ندارد.

پیامبر اکرم(ص) در اهمیت نماز جماعت فرموده است که "هر گاه تعداد افرادی که در نماز جماعت حضور دارند، از ۱۰ نفر تجاوز کند، اگر دریاها مرکب شود و همه درختان دنیا قلم شود و جن و انس و فرشتگان همه نویسند شوند، قدرت ندارند ثواب یک رکعت آن را بنویسند". همچنین آن حضرت به ابن مسعود فرمود که "اگر تکبیر نماز

جماعت از تو فوت شود و تمام روی زمین را در برابرش صدقه بدهی، فضیلتی را که از دست داده‌ای جبران نخواهی کرد".

برگزاری نماز جماعت در ادارات :

در برخی از ادارات به خاطر عواملی چون نبود فضای مناسب برای اقامه نماز، عدم برپایی نماز جماعت و یا عدم توجه کارکنان به اهمیت نماز، شاهد بی‌توجهی به این موضوع هستیم و این در حالی است که همواره بر لزوم توجه ادارات و نهادها به اقامه نماز جماعت تاکید شده است.

برخی از ادارات به علت نداشتن فضای کافی برای برپایی نماز، مشکلاتی در این زمینه دارند که این موضوع کار را برای کارکنان این ادارات و حتی ارباب رجوع که می‌خواهند نماز اول وقت بخوانند مشکل کرده است.

در برخی دیگر از دستگاه‌ها نیز با وجود اینکه فضای لازم برای اقامه نماز در اختیار است ولی در هنگام اذان شاهدیم که تعداد زیادی از کارکنان در اتاق خود هستند و برای اقامه نماز جماعت مراجعه نمی‌کنند و انجام کار مردم بهانه‌ای برای این عدم حضور بیان می‌شود.

حضور مدیران و روسای ادارات و سازمان‌ها در نماز جماعت و تاکید بیشتر آنها برای حضور کارکنان در نماز جماعت می‌تواند باعث رونق بخشیدن و حضور گسترده کارکنان در صفوف نماز جماعت شود.

در مجموع با نگاهی به فعالیت‌های اقامه نماز جماعت در دستگاه‌های اجرایی می‌توان ادعان داشت که هر چند کارکنان به اقامه نماز مقید هستند ولی بعضاً اقامه نماز را بعد از تعطیلی اداره و بهتر بگوییم در وقت استراحت موکول می‌کنند که این مهم برخی از کارکنان علت موکول کردن ادای فریضه الهی به منزل را نبود امکانات لازم از جمله نبود مکان مناسب برای ادای این فریضه در دستگاه‌های اجرایی می‌دانند.

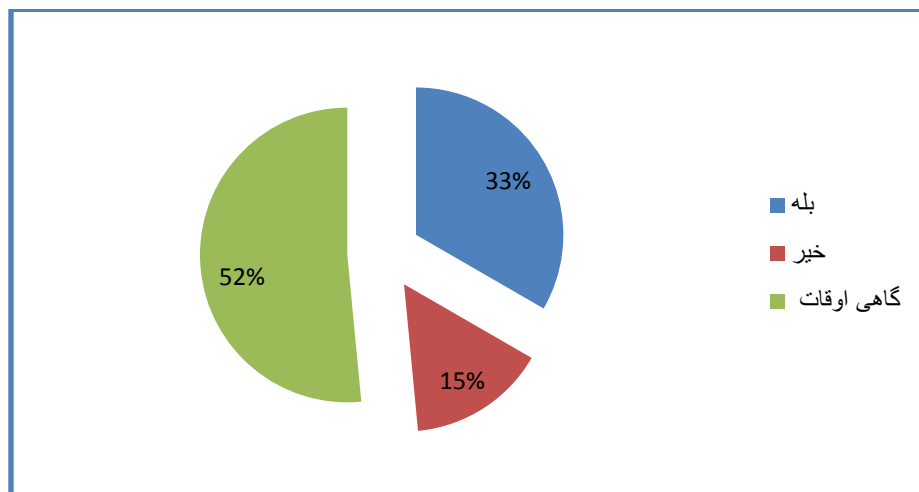
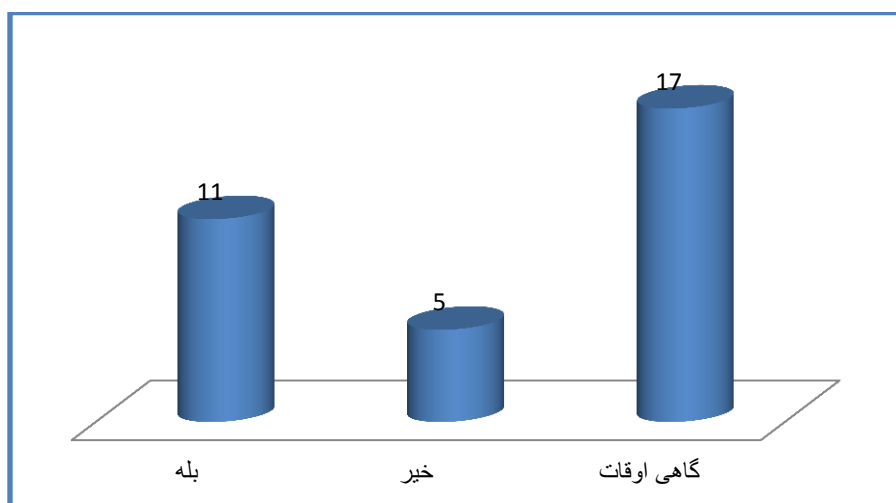
با توجه به اهمیت برگزاری نماز جماعت در اول وقت و به صورت جماعت ، دفتر امور فرهنگی و دینی شرکت اقدام به برگزاری نظرسنجی با موضوع " نماز " کرده است تا معلوم شود علت عدم حضور همکاران در نماز و عامل تشویق همکاران جهت حضور در این فریضه الهی چیست ؟

در این نظرسنجی ۳۲ نفر از همکاران شاغل در ستاد شرکت آب و فاضلاب استان اقدام به تکمیل فرم ها کرده اند که به ۲۳ سوال مطرح شده این پرسشنامه پاسخ داده اند .

تحليل داده ها:

۱- آیا حضرتعالی در نماز جماعت شرکت می کنید ؟

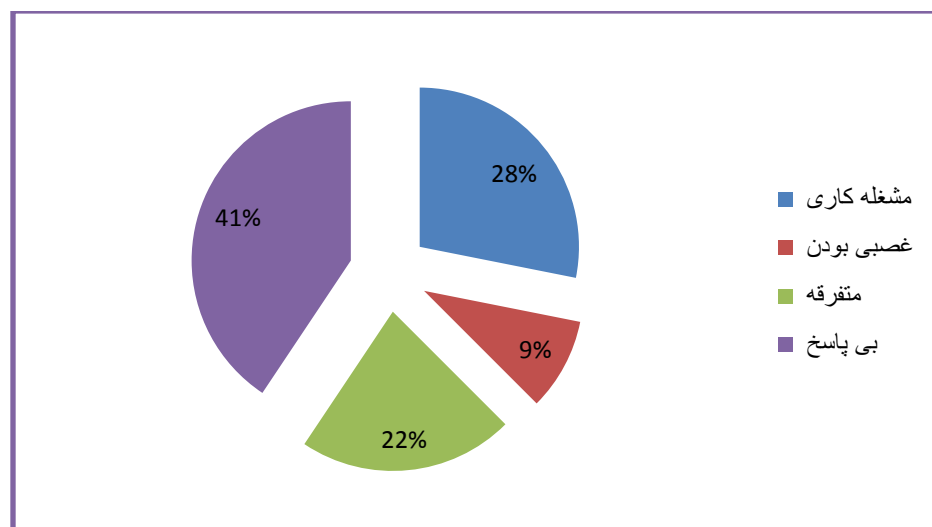
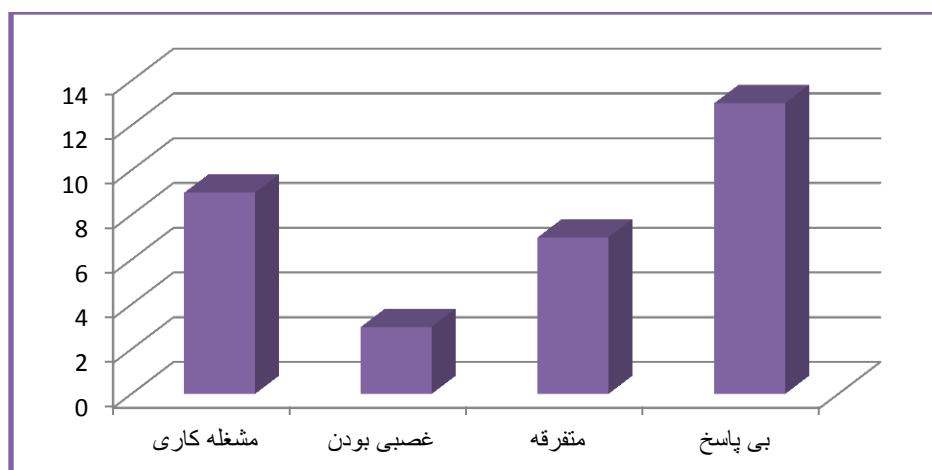
الف	بله	11
ب	خیر	5
ج	گاهی اوقات	16

نمودار فوق نشان می دهد ۳۳ درصد پاسخ دهندگان در نماز جماعت شرکت می کنند .

۲- به نظر شما دلیل عدم حضور برخی از همکاران در نماز جماعت چیست ؟

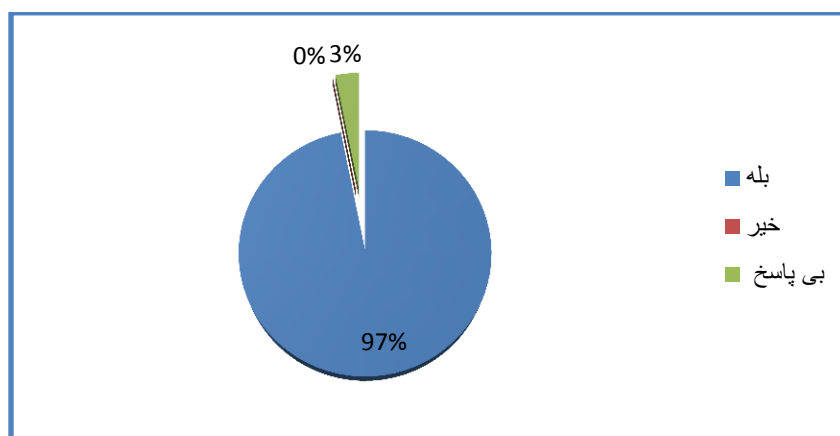
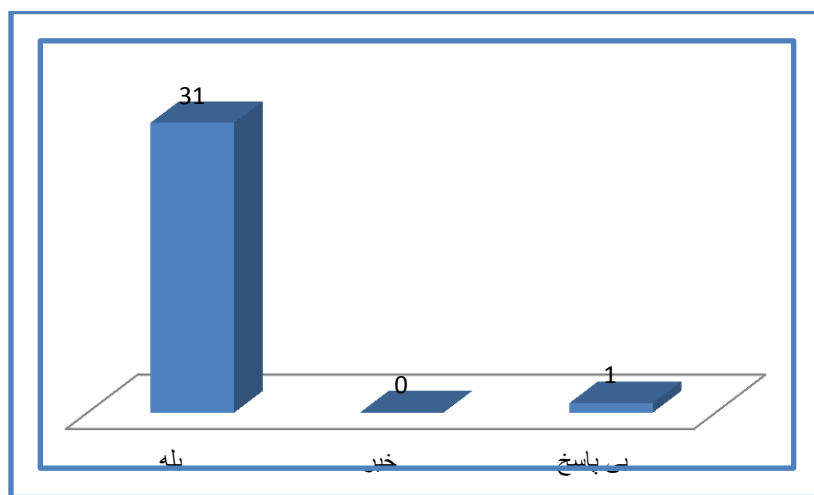
الف	مشغله کاری	9
ب	غصبی بودن زمین	3
ج	متفرقه	7
د	بی پاسخ	13

بر اساس نمودارهای فوق ۴۱ درصد همکاران به این سوال پاسخ نداده اند .

۳- آیا نماز جماعت در آن شرکت به صورت مرتب برگزار می شود ؟

الف	بله	31
ب	خیر	0
د	بی پاسخ	1

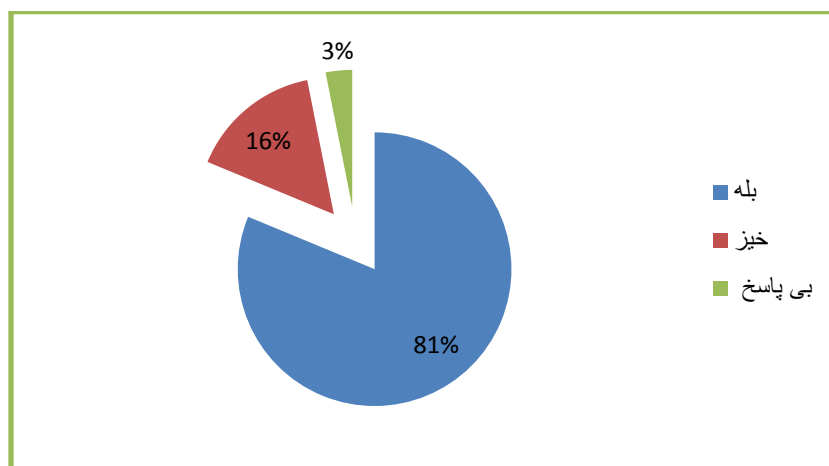
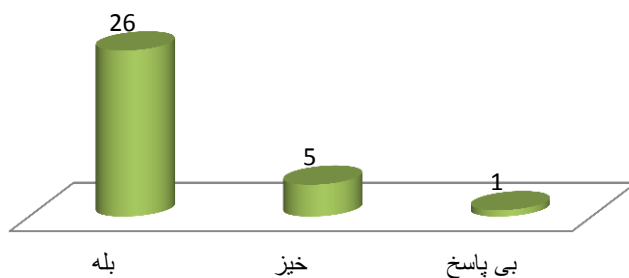

بر اساس نمودار فوق ۹۷ درصد از پاسخ دهندگان اعلام کرده اند که نماز جماعت به طور مرتب برگزار می شود .

۴- آیا نمازخانه شرکت در جای مناسبی قرار گرفته است ؟

الف	بله	26
ب	خیر	5
د	بی پاسخ	1

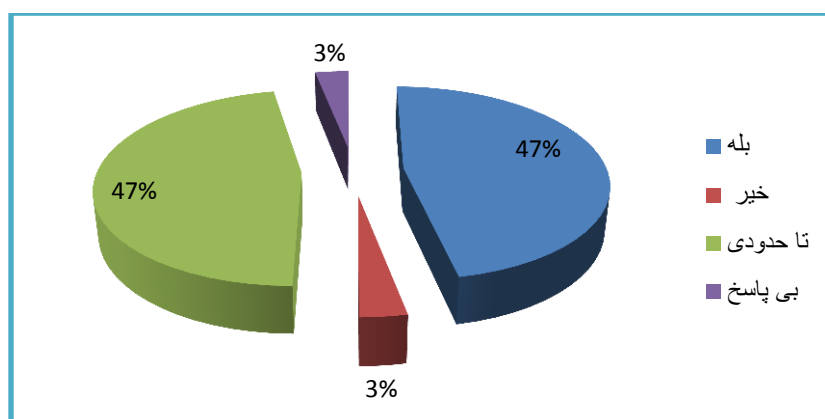
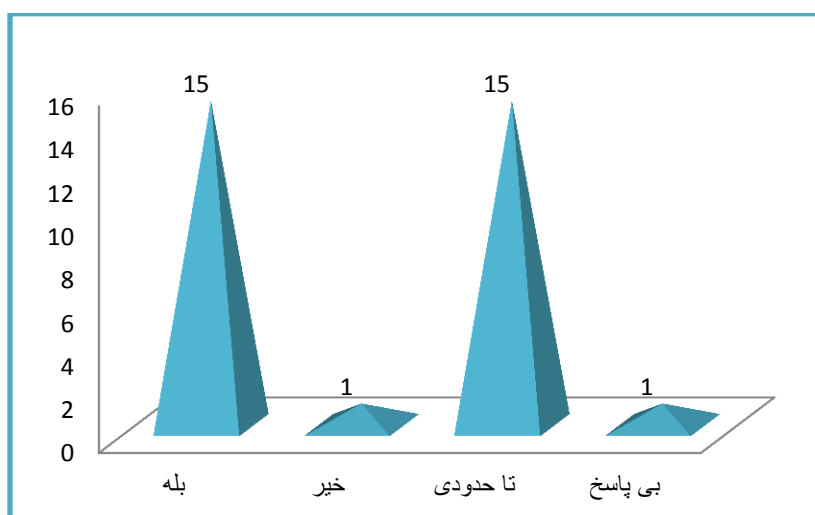
نمودار میله ای محل قرار گیری نمازخانه

نمودار فوق نشان می دهد ۸۱ درصد از پاسخ دهندگان معتقد هستند نمازخانه در جای مناسبی قرار گرفته است .

۵- آیا تجهیزات نمازخانه شما مناسب است؟

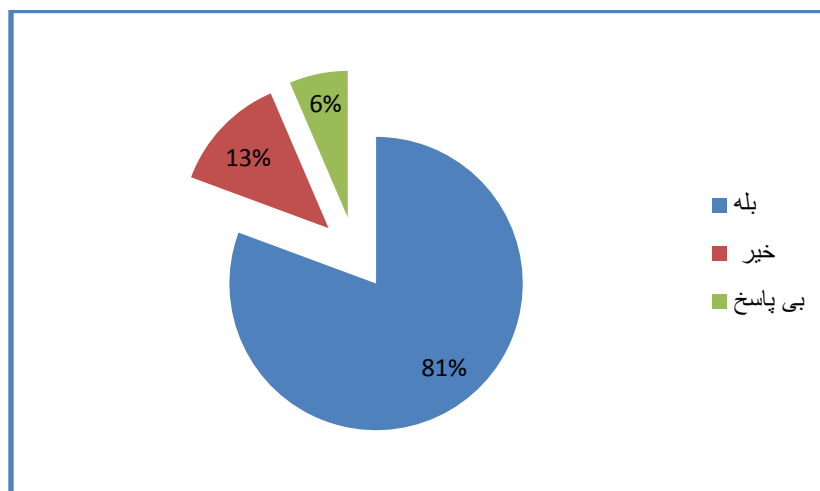
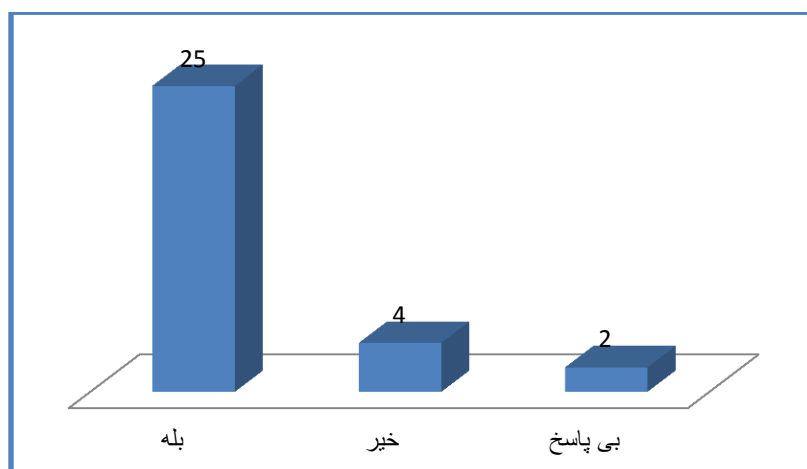
الف	بله	15
ب	خیر	1
ج	تا حدودی	15
د	بی پاسخ	1

نمودارها نشان می دهند ۴۷ درصد پاسخ دهندگان معتقد هستند تجهیزات نمازخانه و وضوخانه مناسب است و ۴۷ درصد دیگر نیز رضایت نسبی از تجهیزات دارند .

۶- آیا از وضعیت نظافت و نظم نمازخانه رضایت دارید ؟

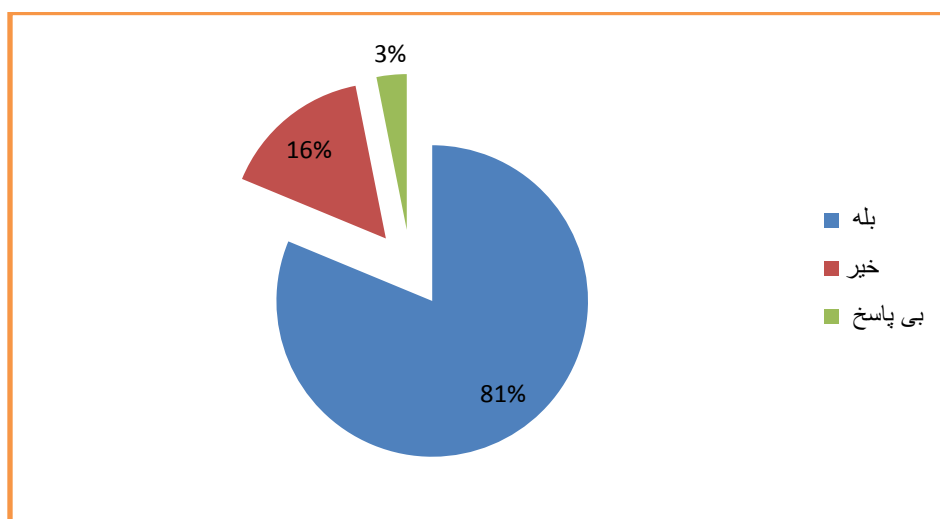
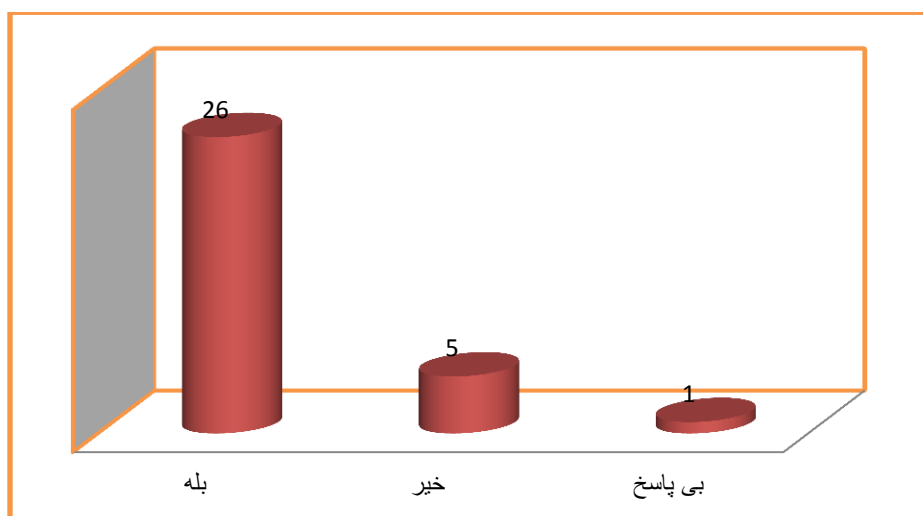
الف	بله	25
ب	خیر	4
د	بی پاسخ	2

۸۱ درصد از کارکنان از نظافت نمازخانه راضی هستند و ۶ درصد اصلاً به این سوال پاسخ نداده اند .

۷- آیا کیفیت و وضعیت پخش اذان در آن شرکت به صورت مرتب می باشد .

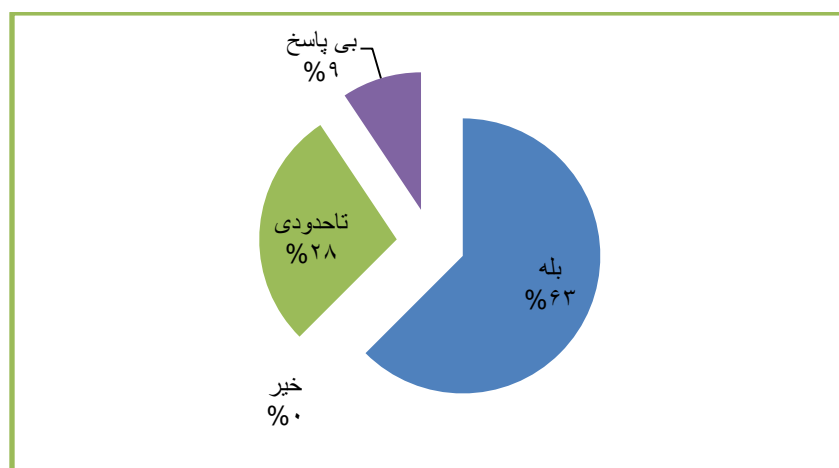
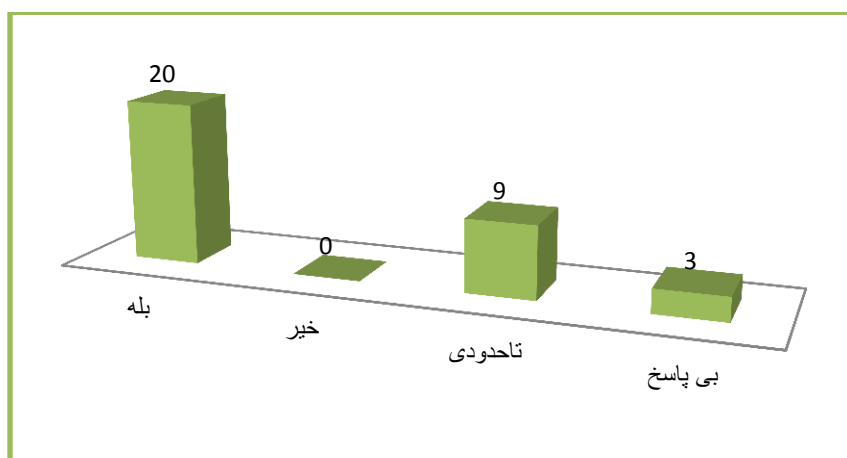
الف	بله	26
ب	خیر	5
ج	بی پاسخ	1

۸۱ درصد از همکاران از نحوه پخش اذان رضایت دارند .

۸- آیا از عملکرد امام جماعت شرکت رضایت دارید ؟

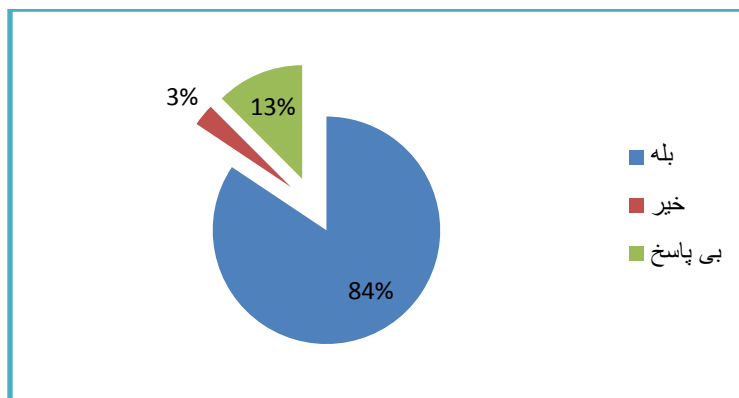
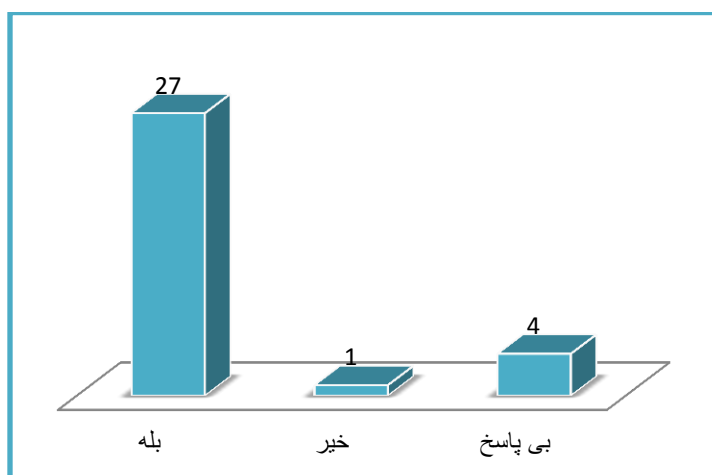
الف	بله	20
ب	خیر	0
ج	بی پاسخ	3
د	تأحدودی	9

بر اساس نمودار فوق ۶۳ درصد همکاران از عملکرد امام جماعت رضایت دارند ۲۸ درصد رضایت نسبی دارند و ۹ درصد نیز به این سوال پاسخ نداده اند .

۹- آیا امام جماعت شرکت به صورت منظم در نمازخانه شرکت حضور پیدا می کند ؟

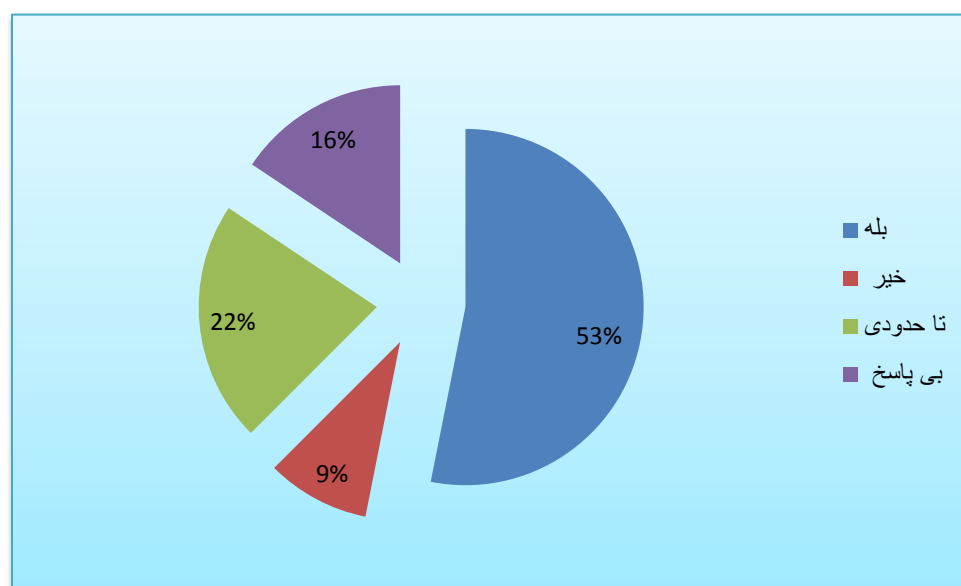
27	بله	الف
1	خیر	ب
4	بی پاسخ	ج

نمودار های فوق نشان می دهد ۸۴ درصد از حضور مرتب امام جماعت راضی هستند و ۱۳ درصد نیز به این سوال پاسخ نداده اند .

۱۰- آیا از مدت سخنرانی امام جماعت رضایت دارید؟

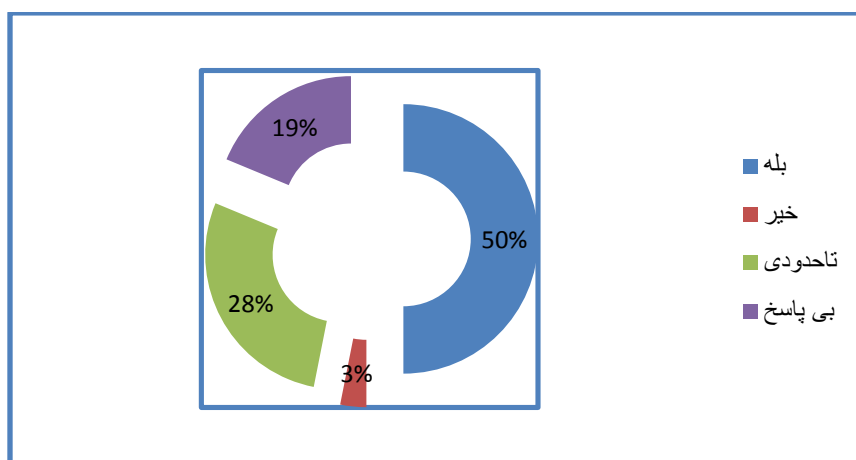
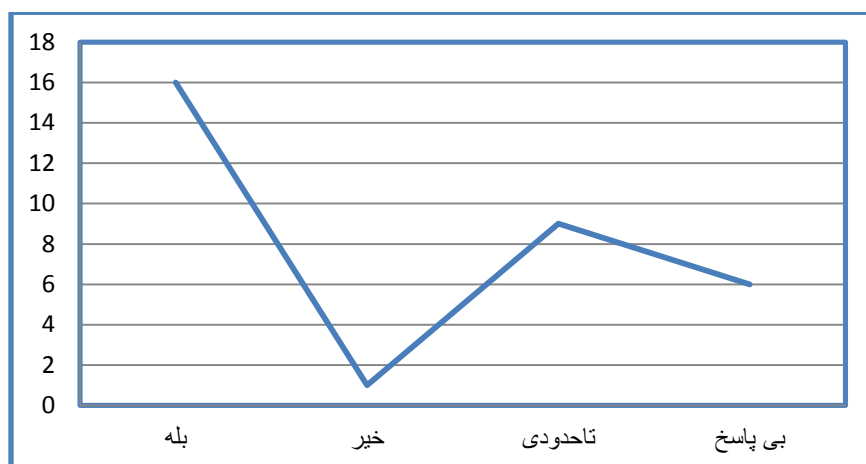
الف	بله	17
ب	خیر	3
ج	تأخودی	4
د	بی پاسخ	5

بر اساس نمودار فوق ۵۳ درصد از مدت زمان سخنرانی امام جماعت راضی هستند و ۹ درصد ابراز نارضایتی کرده و ۱۶ درصد پاسخ نداده اند .

۱۱- آیا از چگونگی سخنرانی امام جماعت رضایت دارید ؟

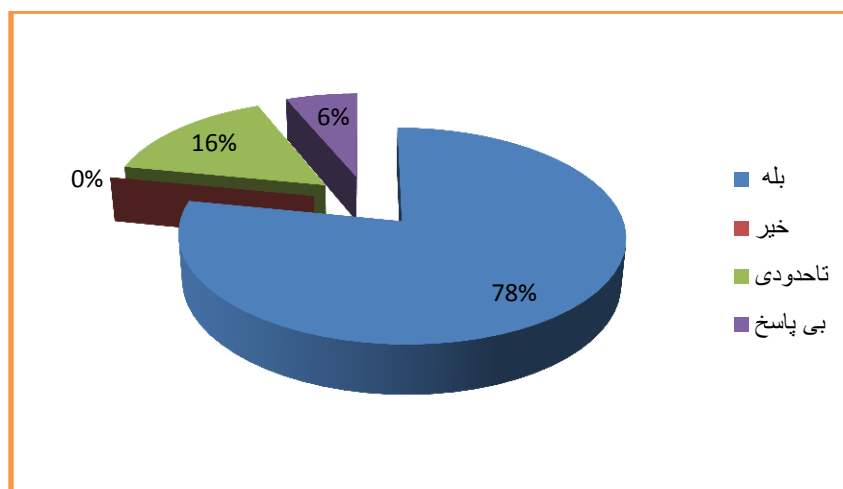
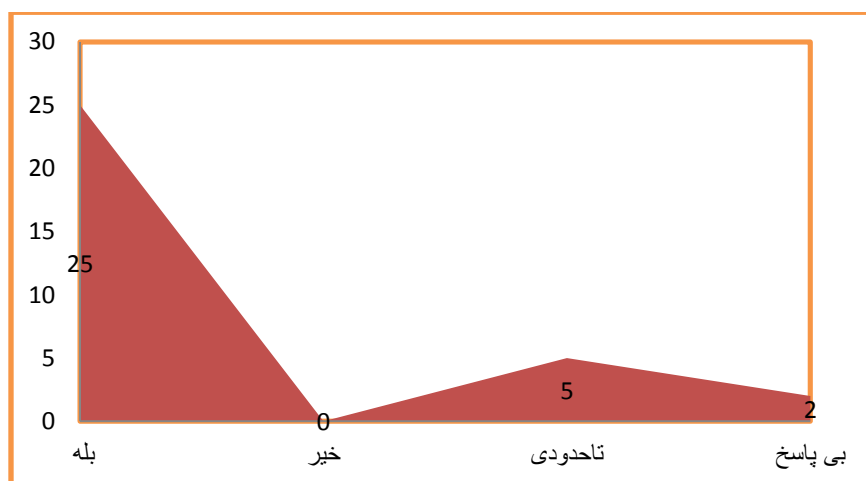
الف	بله	16
ب	خیر	1
ج	بی پاسخ	6
د	تأحدودی	9

۵۰ درصد از همکاران از چگونگی سخنرانی امام جماعت راضی هستند.

۱۲- آیا از عملکرد مسئول محترم شرکت رضایت دارید ؟

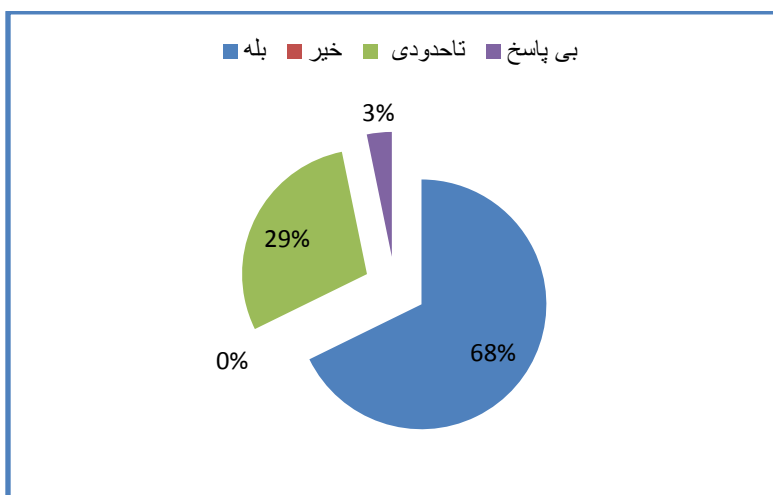
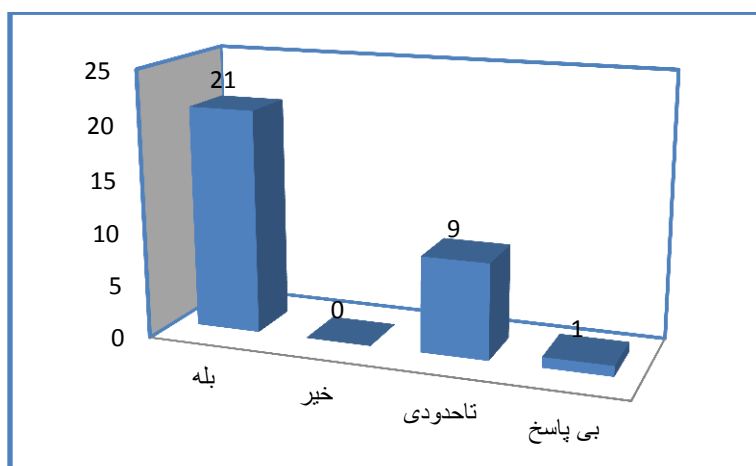
الف	بله	25
ب	خیر	0
ج	بی پاسخ	2
د	تأخودی	5

نمودارهای فوق نشان می دهد ۷۸ درصد از پاسخ دهندگان از عملکرد مسئول فرهنگی و دینی شرکت راضی هستند و ۶ درصد نیز به این سوال پاسخ نداده اند .

۱۳- آیا از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه ترویج فرهنگ قرآنی انجام می گیرد رضایت دارید ؟

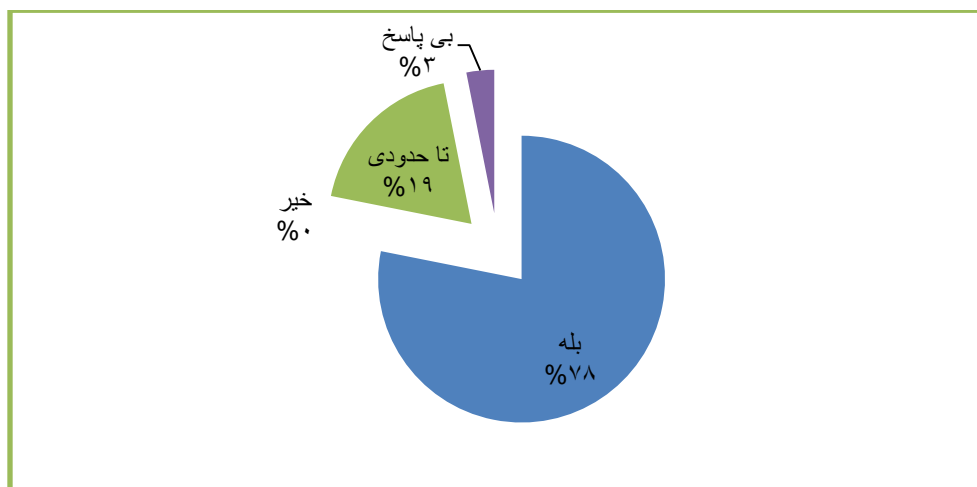
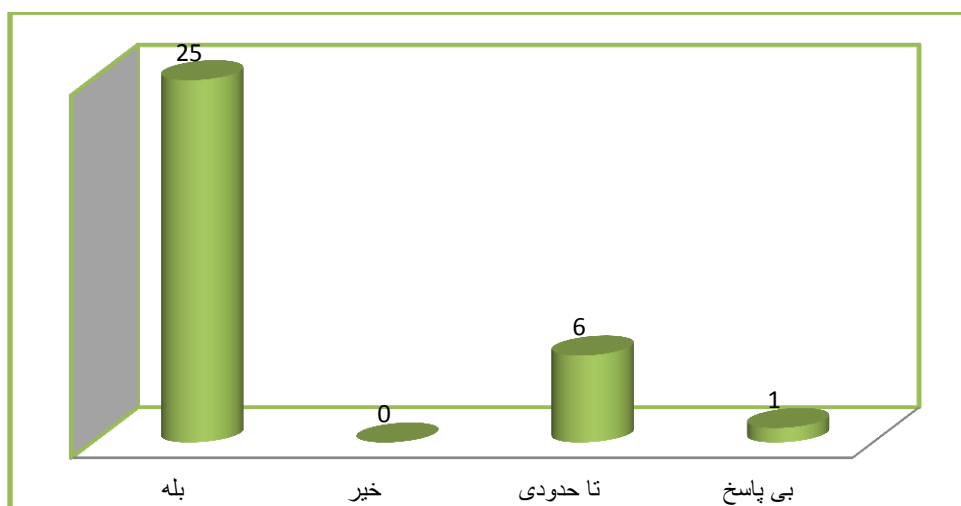
الف	بله	21
ب	خیر	0
ج	تاحدودی	9
د	بی پاسخ	1

نمودارها نشان می دهند که ۶۸ درصد از فعالیتهای ترویج فرهنگ قرآنی ابراز رضایت کرده و ۲۹ درصد نیز رضایتمندی نسبی داشته اند .

۱۴- آیا از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه نماز و نماز جماعت انجام می گیرد رضایت دارید ؟

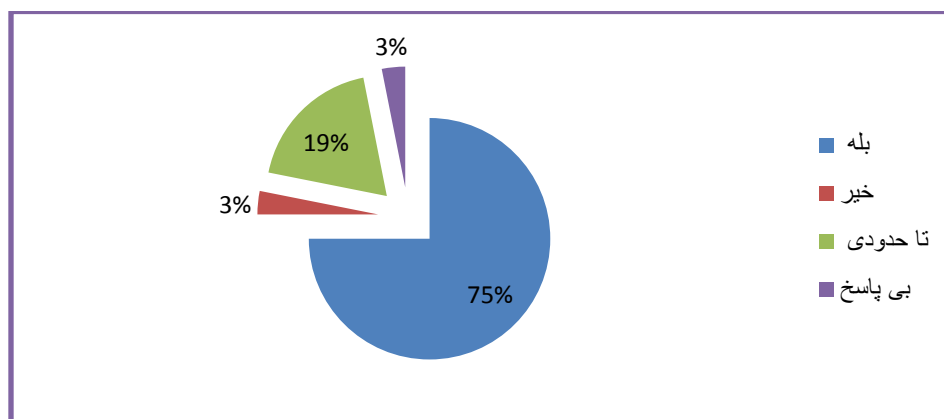
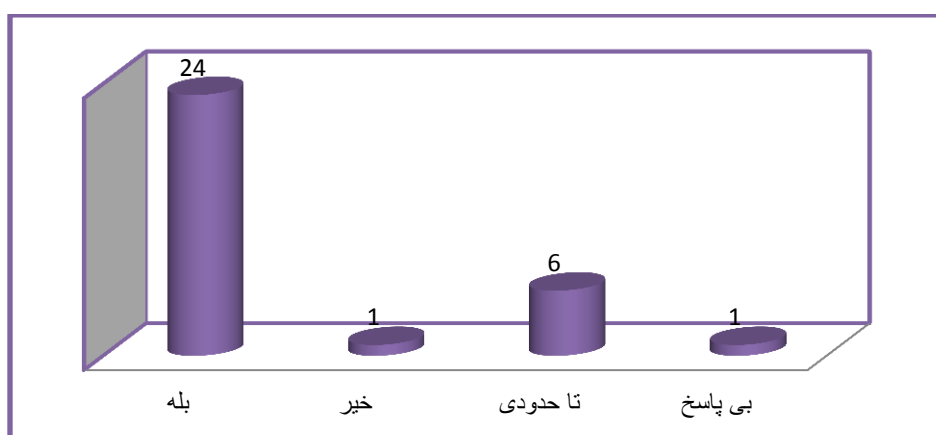
الف	بله	25
ب	خیر	0
ج	تا حدودی	6
د	بی پاسخ	1

براساس نمودار فوق ۷۸ درصد همکاران از انجام فعالیتهای فرهنگی در حوزه نماز و نماز جماعت راضی هستند .

۱۵- آیا از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه ترویج فرهنگ اهل بیت (ع) و مناسبتهاى مذهبی انجام می شود رضایت دارید ؟

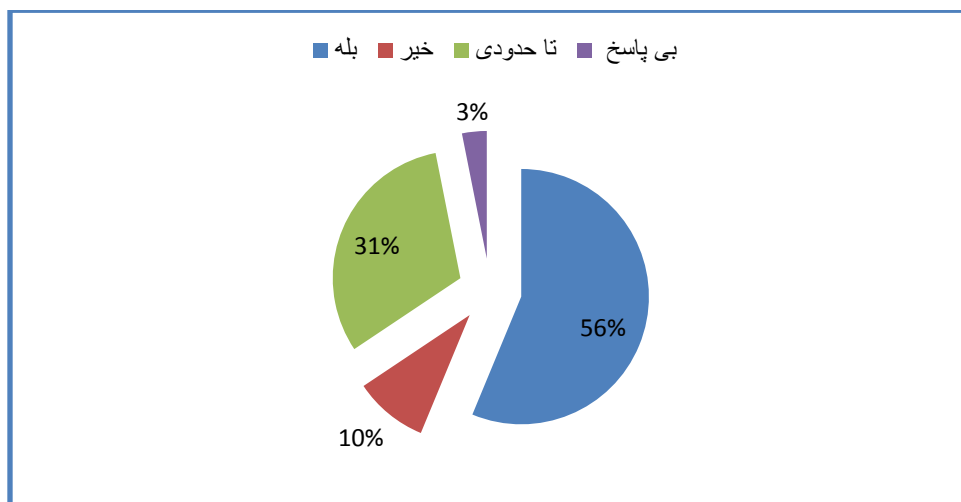
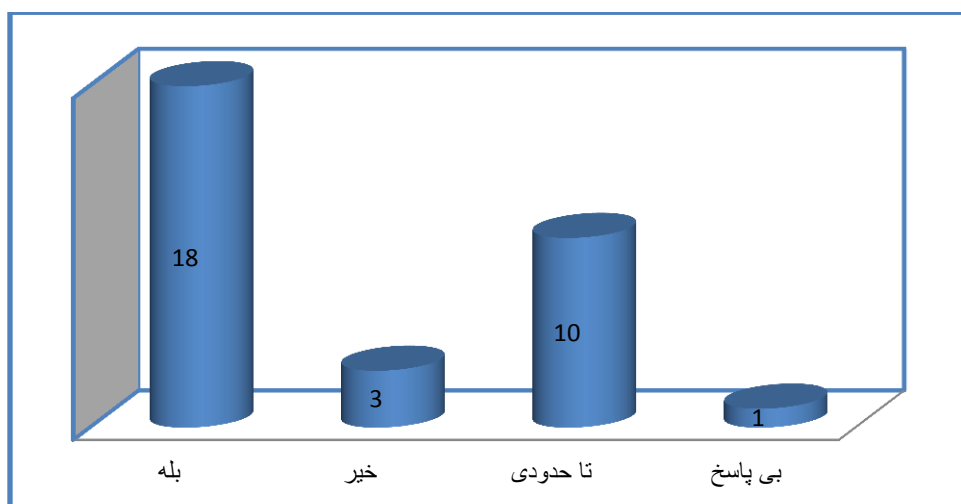
الف	بله	24
ب	خیر	1
ج	تا حدودی	6
د	بی پاسخ	1

نمودار فوق نشان می دهد ۷۵ درصد از همکاران از انجام فعالیتهای فرهنگی در حوزه ترویج فرهنگ اهل بیت (ع) رضایت داشته اند .

۱۶- آیا از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه شبک زندگی و تقویت بنیان خانواده انجام می گیرد رضایت دارید ؟

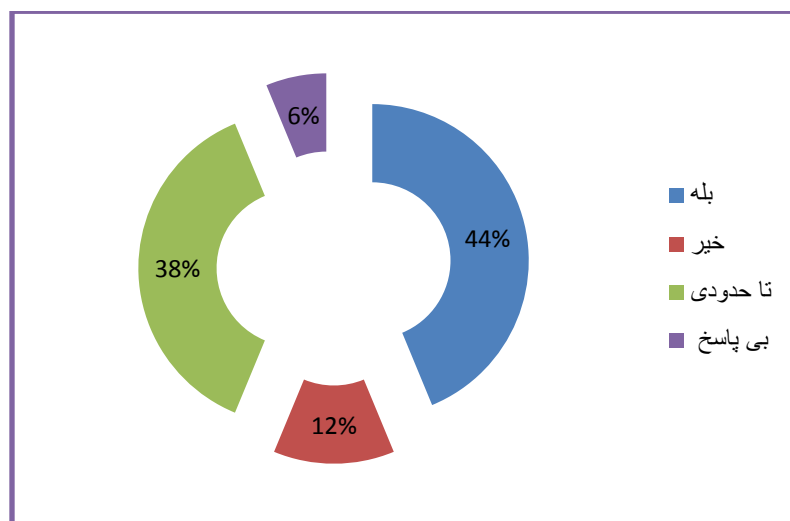
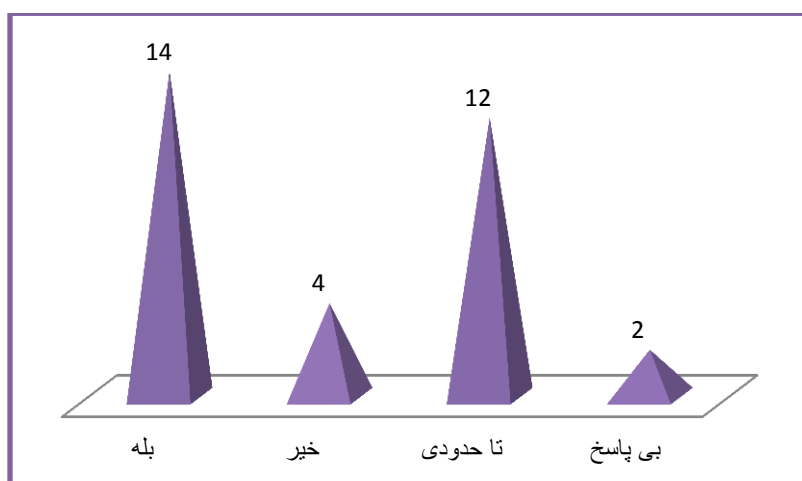
الف	بله	18
ب	خیر	3
ج	تا حدودی	10
د	بی پاسخ	1

نمودارهای فوق بیانگر این هستند که ۵۶ درصد همکامان از فعالیتهای فرهنگی در حوزه سبک زندگی رضایت کامل داشته و ۳۱ درصد نیز رضایتمندی نسبی دارند .

۱۷- آیا از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه ارتقاء توانمندی های علمی و فرهنگی و اوقات فراغت فرزندان همکاران انجام می گیرد رضایت دارید ؟

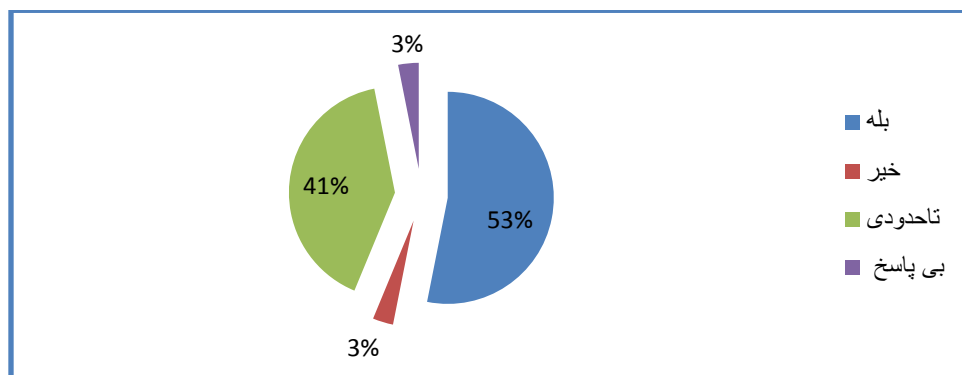
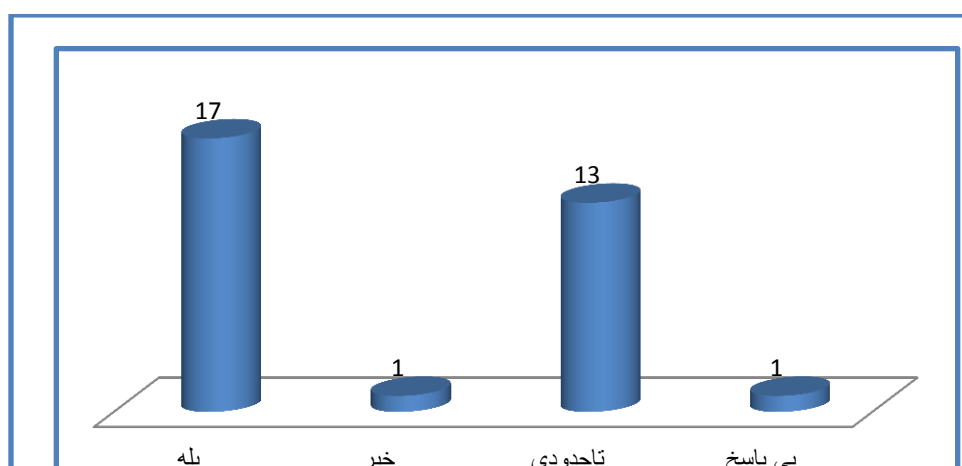
الف	بله	14
ب	خیر	4
ج	تا حدودی	12
د	بی پاسخ	2

۳۸ درصد از همکاران از برگزاری فعالیتهای فرهنگی در حوزه شبکه خانواده رضایت نسبی داشته و ۴۴ درصد از همکاران ابراز رضایت کامل کرده اند .

۱۸- آیا از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه ترویج فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر و عفاف و حجاب انجام می گیرد رضایت دارید ؟

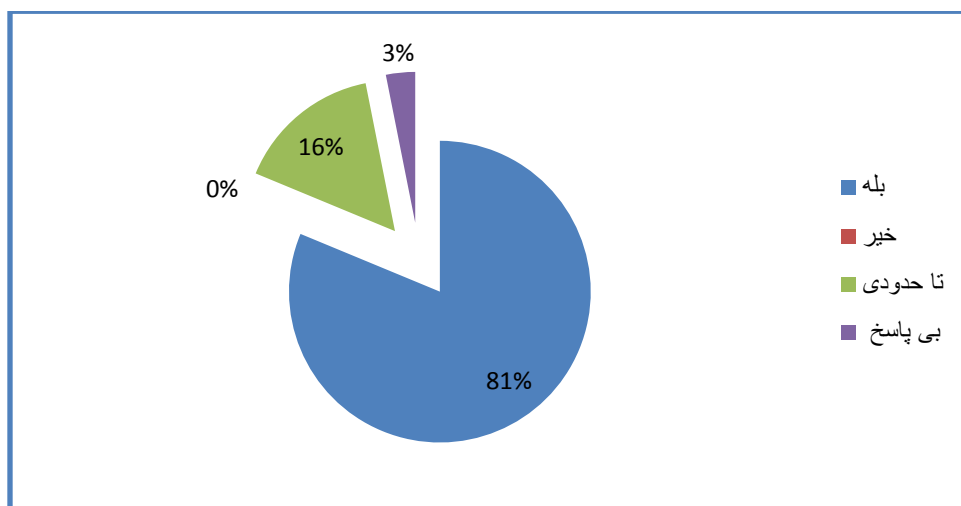
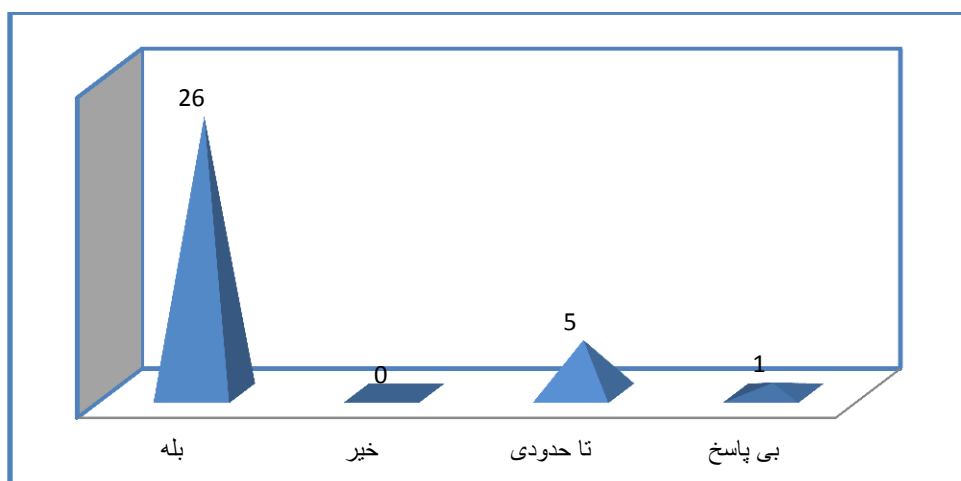
الف	بله	17
ب	خیر	1
ج	تاحدودی	13
د	بی پاسخ	1

نمودارها نشان می دهد که ۵۳ درصد همکاران از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه ترویج فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر و عفاف و حجاب صورت می گیرد راضی هستند و ۴۱ درصد نیز رضایت کمتری نسبت به برگزاری برنامه ها دارند .

۱۹- آیا از عملکرد مسئول امور فرهنگی در حوزه اطلاع رسانی برنامه های فرهنگی رضایت دارید ؟

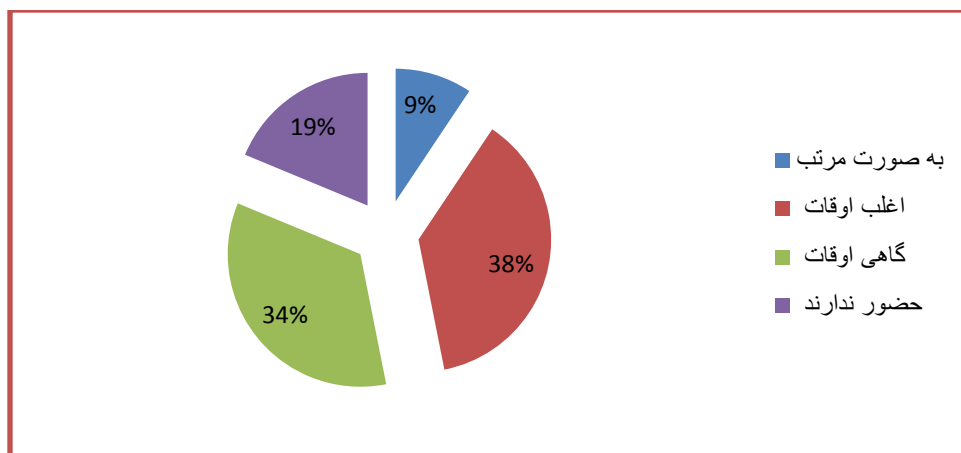
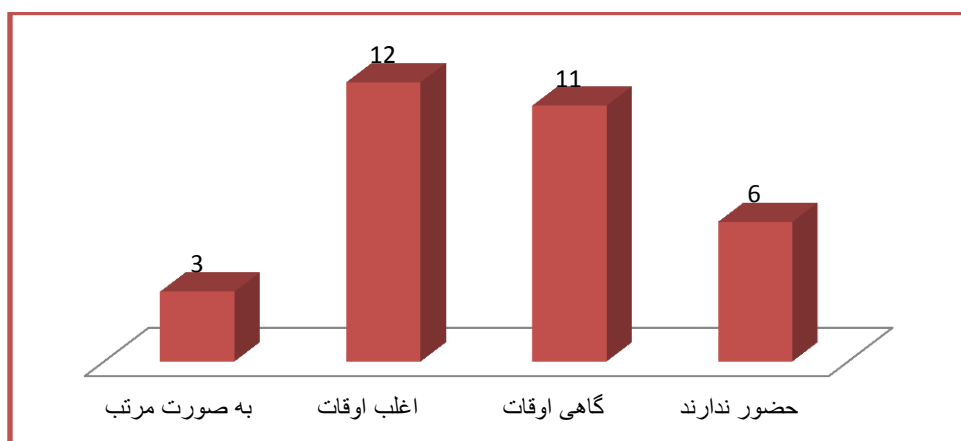
الف	بله	26
ب	خیر	0
ج	تا حدودی	5
د	بی پاسخ	1

۸۱ درصد از همکاران از عملکرد مسئول فرهنگی در حوزه اطلاع رسانی برنامه های فرهنگی رضایت دارند و ۱۶ درصد همکاران از عملکرد فرهنگی عملکرد نسبی دارند .

۲۰- میزان حضور مدیر عامل و مدیران شرکت در نماز جماعت چه میزان می باشد ؟

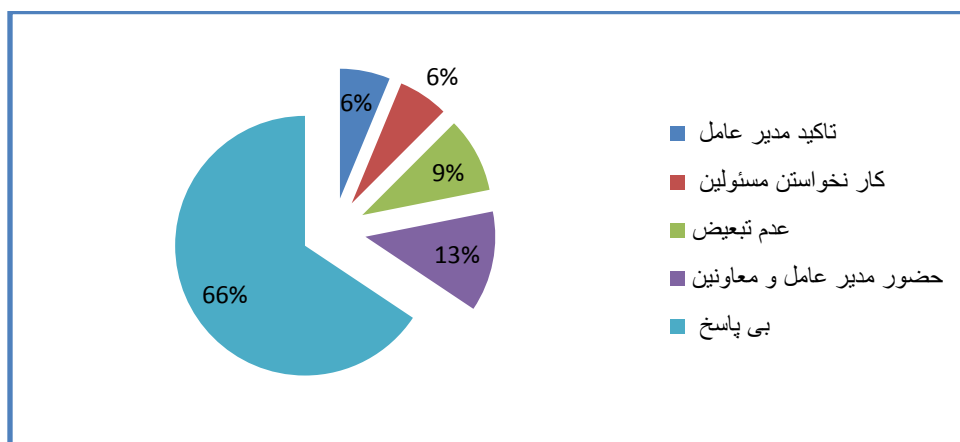
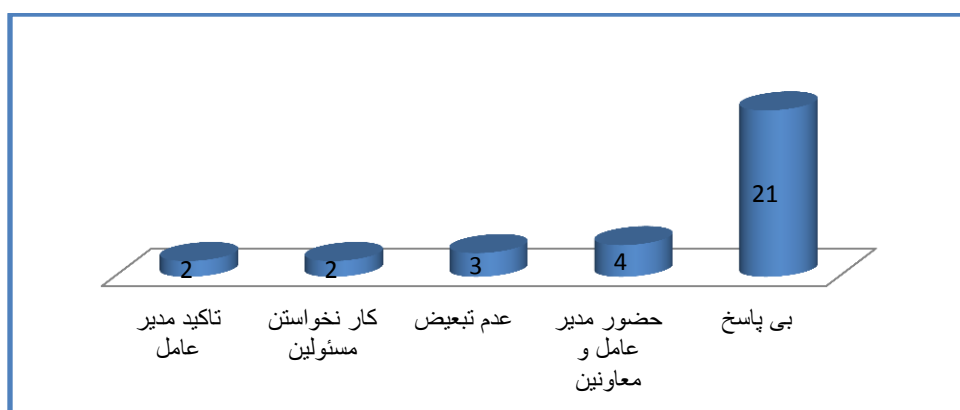
الف	به صورت مرتب	3
ب	اغلب اوقات	12
ج	گاهی اوقات	11
د	حضور ندارد	6

بر اساس نمودارهای فوق ۳۸ درصد همکاران معتقدند که مدیر عامل اغلب اوقات در نماز جماعت حضور دارند و ۳۴ درصد معتقدند که فقط گاهی اوقات در نماز حاضر می شوند .

۲۱- عواملی که سبب ترغیب همکاران به شرکت در نماز جماعت می شود را بنویسید ؟

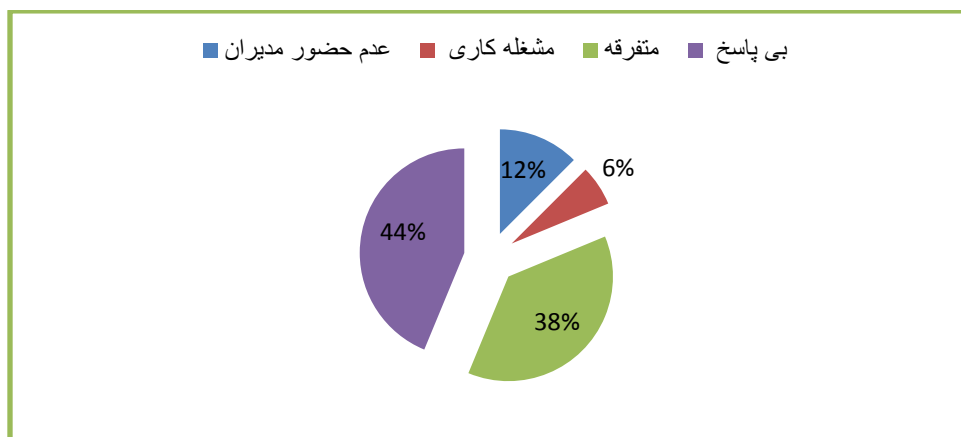
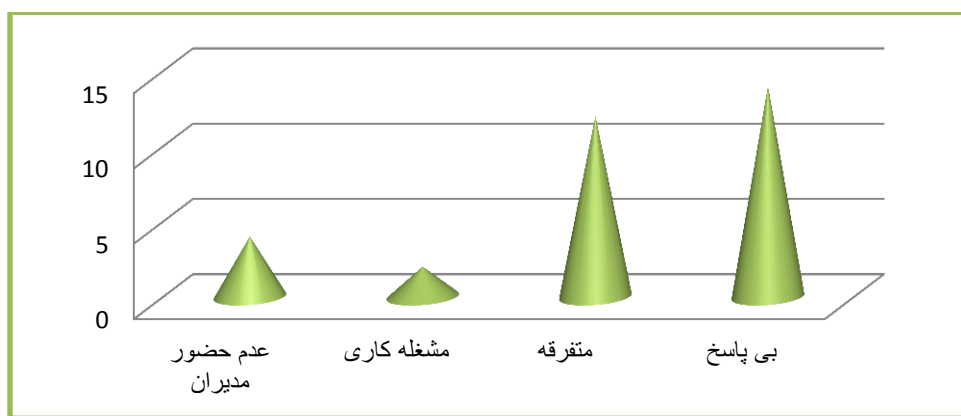
الف	تاکید مدیر عامل	2
ب	کار نخواستن مسئولین	2
ج	عدم تبعیض	3
د	حضور مدیر عامل و معاونین	4
ه	بی پاسخ	21

نمودار فوق نشان می دهد که ۶۶ درصد همکاران به این پرسش پاسخ نداده اند و ۱۳ درصد نیز حضور مدیر عامل و معاونین در نماز جماعت را عامل برای ترغیب حضوران همکاران خواهد شد .

۲۲- به نظر شما چه موانعی باعث عدم برگزاری باشکوه تر نماز جماعت در شرکت می شود ؟

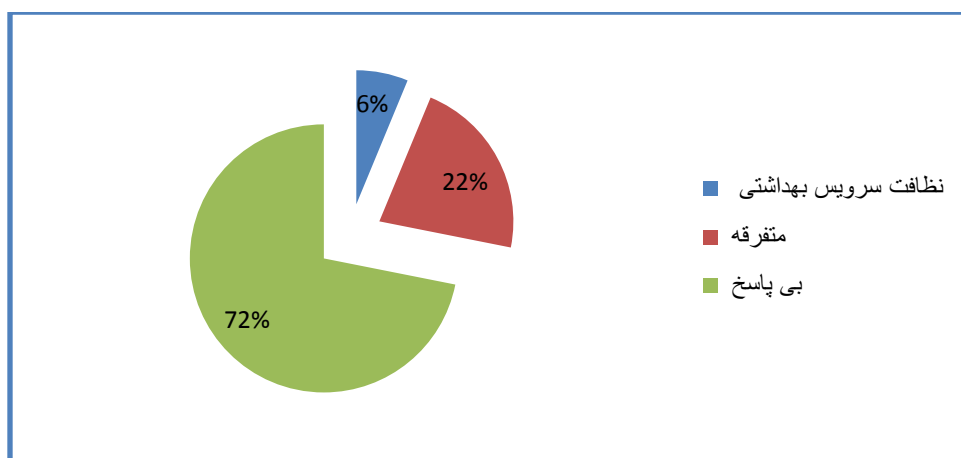
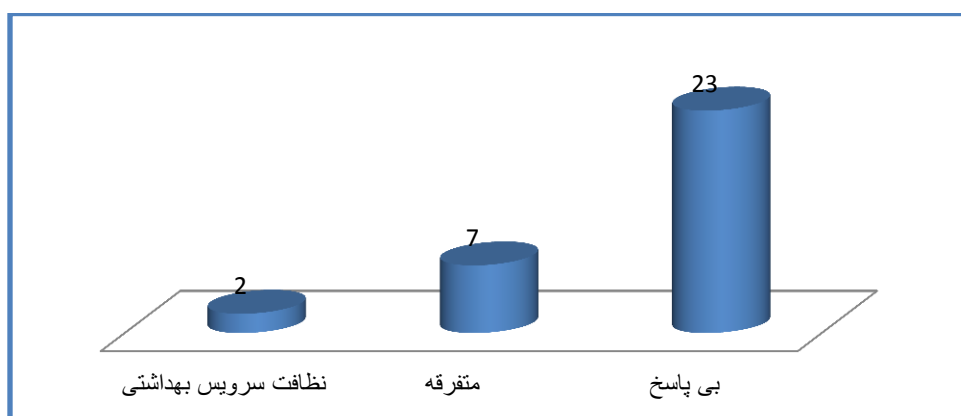
الف	عدم حضور مدیران	4
ب	مشغله کاری	2
ج	متفرقه	12
د	بی پاسخ	14

نمودار ها نشان می دهد که ۴۴ درصد همکاران به این سوال پاسخ نداده اند .

۲۳- در صورت داشتن هرگونه نظر و پیشنهاد و انتقاد سازنده در زمینه برگزاری نماز جماعت و فعالیتهای فرهنگی در سطح شرکت را بنویسید .

الف	نظافت سرویس بهداشتی	2
ب	متفرقه	7
ج	بی پاسخ	23

نمودار فوق نشان می دهد که ۷۲ درصد همکاران به این سوال پاسخ نداده اند و ۲۲ درصد نیز جوابهای متفرقه شامل (استفاده از اساتید مجرب ، برقراری عدالت ، ملاک ارزشیابی پایان سال و برگزاری اردو) می باشد .

نتایج نظرسنجی :

- ✓ نمودارها نشان می دهند ۳۳ درصد پاسخ دهندگان در نماز جماعت شرکت می کنند .
- ✓ بر اساس نمودار ۴۱ درصد همکاران به سوال دلیل عدم حضور همکاران در نماز پاسخ نداده اند .
- ✓ بر اساس نمودارها ۹۷ درصد از پاسخ دهندگان اعلام کرده اند که نماز جماعت به طور مرتب برگزار می شود .
- ✓ ۸۱ درصد از پاسخ دهندگان معتقد هستند نمازخانه در جای مناسبی قرار گرفته است .
- ✓ ۴۷ درصد پاسخ دهندگان معتقد هستند تجهیزات نمازخانه و وضوخانه مناسب است و ۴۷ درصد دیگر نیز رضایت نسبی از تجهیزات دارند .
- ✓ ۸۱ درصد از کارکنان از نظافت نمازخانه راضی هستند و ۶ درصد اصلاً به این سوال پاسخ نداده اند .
- ✓ ۸۱ درصد از همکاران از نحوه پخش اذان رضایت دارند .
- ✓ ۶۳ درصد همکاران از عملکرد امام جماعت رضایت دارند ۲۸ درصد رضایت نسبی دارند و ۹ درصد نیز به این سوال پاسخ نداده اند .
- ✓ نمودارها نشان می دهند که ۶۸ درصد از همکاران از فعالیتهای ترویج فرهنگ قرآنی ابراز رضایت کرده و ۲۹ درصد نیز رضایتمندی نسبی داشته اند .
- ✓ نمودارها نشان می دهد ۸۴ درصد از حضور مرتب امام جماعت راضی هستند و ۱۳ درصد نیز به این سوال پاسخ نداده اند .
- ✓ بر اساس نمودارها ۵۳ درصد همکاران از مدت زمان سخنرانی امام جماعت راضی هستند و ۹ درصد ابراز نارضایتی کرده و ۱۶ درصد پاسخ نداده اند .
- ✓ ۵۰ درصد از همکاران از چگونگی سخنرانی امام جماعت راضی هستند.
- ✓ ۷۸ درصد از پاسخ دهندگان از عملکرد مسئول فرهنگی و دینی شرکت راضی هستند و ۶ درصد نیز به این سوال پاسخ نداده اند .
- ✓ ۷۸ درصد همکاران از انجام فعالیتهای فرهنگی در حوزه نماز و نماز جماعت راضی هستند .
- ✓ ۷۵ درصد از همکاران از انجام فعالیتهای فرهنگی در حوزه ترویج فرهنگ اهل بیت (ع) رضایت داشته اند .
- ✓ ۵۶ درصد همکاران از فعالیتهای فرهنگی در حوزه سبک زندگی رضایت کامل داشته و ۳۱ درصد نیز رضایتمندی نسبی دارند .

- ✓ ۳۸ درصد از همکاران از برگزاری فعالیتهای فرهنگی در حوزه شبک خانوداه رضایت نسبی داشته و ۴۴ درصد از همکاران ابراز رضایت کامل کرده اند .
- ✓ ۵۳ درصد همکاران از فعالیتهای فرهنگی که در حوزه ترویج فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر و عفاف و حجاب صورت می گیرد راضی هستند و ۴۱ درصد نیز رضایت کمتری نسبت به برگزاری برنامه ها دارند .
- ✓ ۸۱ درصد از همکاران از عملکرد مسئول فرهنگی در حوزه اطلاع رسانی برنامه های فرهنگی رضایت دارند و ۱۶ درصد همکاران از عملکرد فرهنگی عملکرد نسبی دارند .
- ✓ ۳۸ درصد همکاران معتقدند که مدیر عامل اغلب اوقات در نماز جماعت حضور دارند و ۳۴ درصد معتقدند که فقط گاهی اوقات در نماز حاضر می شوند .
- ✓ ۱۳ درصد همکاران حضور مدیر عامل و معاونین در نماز جماعت را عاملی برای ترغیب حضور در نماز جماعت عنوان کرده اند .
- ✓ ۴۴ درصد همکاران به سوال چه موانعی باعث عدم برگزاری باشکوه تر نماز جماعت شده است پاسخ نداده اند .
- ✓ نمودار ها نشان می دهند ۷۲ درصد همکاران در خصوص نظر و پیشنهاد و انتقاد سازنده در زمینه برگزاری نماز جماعت و فعالیتهای فرهنگی در سطح شرکت پاسخ نداده اند و ۲۲ درصد نیز جوابهای متفرقه شامل (استفاده از اساتید مجرب ، برقراری عدالت ، ملاک ارزشیابی پایان سال و برگزاری اردو) داده اند .